

45-lecie powstania Arboretum Bolestraszyce

W dniu dzisiejszym, tj. 22 września 2021 r. Arboretum Bolestraszyce świętowało 45-lecie swojego powstania. Rocznicą co prawda przypadła na rok ubiegły, ale z uwagi na pandemię, jubileuszowe uroczystości przeniesione zostały na ten rok. Dokładnie w 2020 roku Arboretum obchodziło 45-lecie założenia. To także w zeszłym roku przypadła 220 rocznica urodzin Piotra Michałowskiego, wybitnego malarza, który mieszkał i tworzył na terenie obecnego Arboretum. Na uroczystość jubileuszową przybyło wielu znamienitych gości, których przywitał Dyrektor Arboretum Bolestraszyce Narcyz Piórecki, wśród gości znaleźli się m.in. posłowie na Sejm RP: Teresa Pamuła i Marek Rzęsa, Wicewojewoda Podkarpacka Jolanta Sawicka, Wicemarszałkowie Sejmiku Województwa Podkarpackiego Anna Huk i Piotr Pilch, Prezydent Przemysła Wojciech Bakun, Starosta Przemyski Jan Pączek, Wójt Gminy Żurawica Tomasz Szeleszczuk, Dyrektor Szkoły Podstawowej im. Piotra Michałowskiego w Bolestraszycach *Renata Hańkiewicz-Kudła*, dyrektorzy samorządowych jednostek kultury województwa podkarpackiego oraz wielu innych. Spotkanie jubileuszowe rozpoczęło się od przywitań, gratulacji i życzeń. Następnie zaprezentowana została postać Piotra Michałowskiego, film „Arboretum Bolestraszyce – ogród zmysłów”, a także jubileuszowa książka. Po zakończeniu tej części zebrani spacerując po ogrodzie przeszli pod pomnik Piotra Michałowskiego, gdzie oficjalnie dokonano odsłonięcia pomnika i złożono wiązanki kwiatów. Uroczystości rocznicowe zwieńczyła wystawa Zbigniewa Juszczyka - *Rzeźba*.

Arboretum Bolestraszyce zostało założone przez dr hab. prof. UR Jerzego Pióreckiego w 1975 r. na

terenie historycznego założenia dworsko-ogrodowego. Obecnie położone jest na dwóch tarasach – górnym i dolnym. Stroma skarpa dzieli Arboretum na dwie części – taras górny, który jest tu krańcem Bezleśnego, Przykarpackiego Pogórza Lessowego i dolny – który należy już do Kotliny Sandomierskiej. Arboretum jest obiektem o znaczeniu nie tylko przyrodniczym, ale i kulturowym, dydaktycznym i naukowym. W Bolestraszcach jednoczą się – historia i czas współczesny. We dworze, w którym w XIX w. mieszkał i tworzył znakomity malarz Piotr Michałowski, mieści się Muzeum Przyrodnicze, gdzie prezentowane są m.in. wystawy stałe: „Chrońmy ptaki”, „Chrzaszcz”, wystawę multimedialną „Cztery pory roku” czy zbiór przekrojów pni różnych gatunków drzew. Oprócz wystaw stałych organizowane są wystawy czasowe, na przykład owoców jabłoni. Ponadto działa stała Galeria Sztuki u Piotra Michałowskiego oraz Galeria Przez Dotyk i Galeria Multimedialna. W Muzeum na Powietrzu pokazywane są eksponaty przyrody nieożywionej – plenerowe rzeźby oraz pnie i przekroje różnych gatunków drzew. W obrębie Arboretum znajdują się fragmenty największej austriackiej Twierdzy Przemyśl – fort XIII b. W Bolestraszcach prowadzimy prace nad zachowaniem gatunków rzadkich, zagrożonych, ginących i chronionych, zarówno in situ (czyli w miejscu ich naturalnego występowania) jak i ex situ (po przeniesieniu do uprawy), ponadto wybrane gatunki roślin poddane są ciągłej obserwacji. W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowo-przyrodniczego Arboretum zajmuje się inwentaryzacją zabytkowych założen dworsko-ogrodowych i historycznych sadów na terenie Podkarpacia i historycznej Małopolski. Utrzymujemy też stałe kolekcje – dendrologiczną, pomologiczną (jabłoni, grusz, derenia jadalnego), roślin wodnych i bagiennych, roślin wrzosowatych, szklarniowych, użytkowych, biblijnych, jadalnych, dziko rosnących a także Narodową Kolekcję Irysów z grupy Laevigatae. W Arboretum na powierzchni 28,98 ha zgromadzono kilka tysięcy, odmian oraz form roślin. Szczególną troską otaczane są gatunki wpisane na polską Czerwoną Listę Roślin oraz historyczne odmiany drzew owocowych, zwłaszcza jabłoni, derenia jadalnego i gruszy. Każdego roku organizowana jest w Arboretum: Noc Świętojańska i Festiwal Ogrodów (w czerwcu), którego celem jest stworzenie zespołu ogrodów pokazowych, umożliwiających zapoznanie się ze współczesną sztuką ogrodową, Międzynarodowy Plener Artystyczny Wiklina w Arboretum (w lipcu, wystawa poplenerowa prezentowana przez cały sezon) oraz Festiwal Derenia (druga niedziela września), podczas którego udostępniane są zwiedzającym kolekcje pomologiczne – drzew owocowych: jabłoni i derenia jadalnego. Dla osób niepełnosprawnych powstał Uniwersalny Ogród Sensualny, który jest unikatowym przedsięwzięciem w skali Polski. Ogród stworzony został specjalnie dla osób niepełnosprawnych, zwłaszcza – niedowidzących. Ogród ten umożliwia bezpośredni kontakt z specjalnymi gatunkami roślin, atrakcyjnych pod względem zapachowym i dotykowym.

Informacje historyczne zaczerpnięte ze strony internetowej Arboretum Bolestraszyce.

Poniżej polecamy pliki w formacie pdf:

[Jerzy Piorecki i Arboretum](#)

[Piotr Michałowski i Bolestraszyce](#)

Oprac. M. Dachnowicz